

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลบ้านบึง

ความเป็นมา

การอำนวยความสะดวก การสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในสังคม เป็นภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งของกระทรวงยุติธรรม ที่จะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในทุกพื้นที่และทุกระดับ แต่ภารกิจดังกล่าวหากรัฐเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวคงไม่สามารถบรรลุผลอย่างยั่งยืนได้ หัวใจสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินการดังกล่าว จึงอยู่ที่คนในชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดได้สัมผัส มีส่วนได้ส่วนเสียกับความยุติธรรม ความเป็นธรรม และความสงบสุขในชุมชนนั้นๆ ได้มีโอกาสและมีช่องทางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง โดยมีโอกาสในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมรับประโยชน์จากการแก้ปัญหาาร่วมกันในลักษณะของการเป็น "หุ้นส่วน"

เพื่อให้ความยุติธรรมเกิดขึ้นอย่างแท้จริง โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นผู้อำนวยความสะดวกร่วมกับกระบวนการยุติธรรม จึงเกิดเป็นแนวความคิดของยุติธรรมชุมชนขึ้น ซึ่งความหมายของยุติธรรมชุมชนนั้น หลายท่านอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป บางท่านอาจเห็นว่า เป็นการควบคุมอาชญากรรมโดยชุมชนร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันและลดปัญหาอาชญากรรม บางท่านอาจมองว่า เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมและ/หรือศาลกับชุมชน โดยตระหนักว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นประเด็นของปัญหาสังคม ซึ่งกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบต้องให้ความสำคัญเข้ามาทำงานร่วมกับชุมชนมากขึ้น บางท่านอาจมองว่าเป็นการลงโทษหรือแก้ไขผู้กระทำความผิดโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ในขณะที่บางท่านมองไปที่บทบาทของการจัดการยุติธรรมแบบสมานฉันท์โดยชุมชนเป็นหลัก

แม้ว่ามุมมองต่อคำว่า ยุติธรรมชุมชน หลายฝ่ายจะเข้าใจและมองยุติธรรมชุมชนแตกต่างกันไป แต่มีรากฐานสำคัญยิ่งสิ่งหนึ่งที่ทุกกลุ่มความคิดเห็นเหมือนกัน คือ การทำงานอย่างร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกับชุมชน ซึ่งหากให้นิยามของคำว่ายุติธรรมชุมชนแล้วคำนิยามควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ประการ คือ

1. เป็นกิจกรรมด้านการป้องกันและควบคุมปัญหาอาชญากรรมในชุมชน
2. เป็นการดำเนินการโดยชุมชนเพื่อชุมชน
3. รัฐมีหน้าที่เป็นหุ้นส่วนร่วมกับชุมชน

ภารกิจหลักของยุติธรรมชุมชน

1. การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและการกระทำความผิด (ความไร้ระเบียบของชุมชน)

2. การจัดการความขัดแย้งเชิงสมานฉันท์ (Restorative justice)
3. เยียวยาและเสริมพลังเหยื่ออาชญากรรม
4. รับผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่ชุมชน (reintegration)

การดำเนินการจัดให้มียุติธรรมชุมชนนั้น ต้องเป็นเรื่องของความสมัครใจของชุมชนที่จะมาร่วมทำงานร่วมกันกับภาครัฐเพื่อประโยชน์ของชุมชนนั่นเอง โดยการทำให้ชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่นั้นสงบสุข ปลอดภัยน่าอยู่ โดยตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า ไม่มีใครรัก ห่วงใยชุมชนมากไปกว่าคนที่อยู่ในชุมชนนั่นเอง รัฐจะต้องค้นหากลุ่มผู้แทนในชุมชนที่อาสาสมัครเข้าทำงานเพราะมีความห่วงใย พร้อมทั้งจะดูแลชุมชนของตน มาจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ จัดสร้างเครือข่ายการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสาร เพื่อรับแจ้งเหตุร้ายจากยุติธรรมชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาหารือในด้านกฎหมายหรือการป้องกันอาชญากรรม เพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังเรื่องยาเสพติด เพื่อให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาสังคมให้กับยุติธรรมชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัครยุติธรรมชุมชนในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทในชุมชน รวมทั้งอาจร่วมกันวางแผนในการอบรมดูแลเด็กและเยาวชนและป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะกลุ่มที่เริ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การกระทำผิด ซึ่งอาจจะเป็นการร่วมมือกันจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมให้เยาวชนได้รับรู้ถึงผลกระทบของการกระทำผิด เป็นต้น

คำนิยามของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

"เครือข่ายยุติธรรมชุมชน" เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม ภายใต้ยุทธศาสตร์ "ยุติธรรมถ้วนหน้า ประชาชนมีส่วนร่วม" (Justice for All, All for Justice) อันจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายในการสร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่าง ภาครัฐกับชุมชน ในการอำนวยความสะดวก สร้างความเป็นธรรมและความสงบสุข ในสังคมร่วมกัน โดยภาครัฐจะส่งเสริมการรวมตัวกันของประชาชนในลักษณะของ "เครือข่าย" เพื่อทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับภาครัฐในการดำเนินการกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชุมชน และจะส่งเสริมให้เครือข่ายมีความเข้มแข็ง สามารถจัดตั้ง "ศูนย์ยุติธรรมชุมชน" ของตนเองขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการร่วมกัน สรรหาแนวทางที่จะทำให้ภาครัฐและภาคประชาสังคมร่วมกันสร้าง "สังคมที่ยุติธรรม กล่าวคือ เป็นสังคมที่ประชาชนได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคภายใต้กฎหมาย อย่างถ้วนทั่ว และเป็นสังคมที่มีความสงบสุขปราศจากอาชญากรรมอันจะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

"เครือข่ายยุติธรรมชุมชน" หมายถึง ประชาชน กลุ่ม หรือองค์กรที่มีความสนใจ และสมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสานความร่วมมือ ในการป้องกัน เฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ของกระทรวงยุติธรรม เพื่อตอบสนองความต้องการ และเสริมสร้างความยุติธรรมและความสงบสุขในชุมชน

สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน หมายถึง ประชาชนผู้สนใจในงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ของกระทรวงยุติธรรม และได้ผ่านการอบรม "หลักสูตรเครือข่ายยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม " เพื่อเข้าร่วมกับกระทรวงยุติธรรม ในฐานะหุ้นส่วนที่จะดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความยุติธรรม ความเป็นธรรม และความสงบสุขในชุมชน

ผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชน หมายถึง สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนได้รับคัดเลือก ให้เป็นตัวแทนของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ประชาชนในชุมชน ในการประสานงาน ระหว่างประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในชุมชนและส่งผลให้เกิดความสงบสุขของชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นผู้บริหารจัดการ และดำเนินงานในศูนย์ยุติธรรมชุมชน

คณะกรรมการประจำศูนย์ยุติธรรมชุมชนA หมายถึง สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนหรือ ประชาชนในชุมชนได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่พิจารณา วินิจฉัย แก้ไขปัญหาให้ กับประชาชนในชุมชนในกรณีที่สมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน หรือผู้ประสานงาน ยุติธรรมชุมชนไม่สามารถแก้ไขได้ และพิจารณาส่งเรื่องที่ไม่สามารถแก้ไขได้ให้ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ต่อไปโดยมีผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชนเป็นเลขานุการ คณะกรรมการประจำศูนย์ยุติธรรมชุมชน และเป็นฝ่ายธุรการ

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนA หมายถึง สถานที่ที่อยู่ในชุมชน และสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ตลอดจนประชาชนเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นศูนย์ยุติธรรมชุมชน เพื่อใช้เป็นสถานที่ดำเนินงาน ของคณะกรรมการประจำศูนย์ยุติธรรมชุมชนหรือดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนA หมายถึง ศูนย์ที่ทางกระทรวงยุติธรรมจัดตั้งขึ้นอยู่ในสำนักงาน ยุติธรรมจังหวัดภายในกลุ่มงานบริการประชาชน โดยให้เป็นกลไกเชื่อมต่อการทำงานระหว่าง ภาครัฐกับประชาชนในรูปแบบของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ซึ่งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน มีหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จัดวางระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกลไกในชุมชนกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและกระทรวงยุติธรรม เพื่อทำงานร่วมกันตลอดจนติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์

สาระน่ารู้...เกี่ยวกับกองทุนยุติธรรม

[illegible][illegible]

มีโครงการที่ดี แต่ไม่มีเงิน

กองทุนยุติธรรมช่วยได้

โครงการที่สามารถขอรับได้

- **เผยแพร่หรือเผยแพร่งานกฎหมาย**แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รู้ถึงสิทธิของตนเอง
- **ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์**แก่ผู้ประสบปัญหาทางสังคม
- **ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน**ที่เป็นนวัตกรรมใหม่
- **ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน**เกี่ยวกับกระบวนการเป็นทนาย

ใครเสนอโครงการได้บ้าง

- บุคคลธรรมดา
- หน่วยงาน
- หน่วยงานของรัฐ
- สถานศึกษา

สถานที่ยื่นคำขอ

1. สำนักงานกองทุนยุติธรรม
2. สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
3. สำนักงานยุติธรรมในระดับจังหวัด

การให้ความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
2. ค่าจ้างงานจากโครงการ
3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

ไม่มีเงินประกันตัว

กองทุนยุติธรรมช่วยได้

ใครมีสิทธิขอประกันตัว

- ผู้ต้องหา
- จำเลย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย

การยื่นคำขอ

- ยื่นคำขอประกันตัว
- ยื่นคำขอประกันตัว
- ยื่นคำขอประกันตัว

ขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมในขั้นตอนใดบ้าง

- ค่าประกันตัว
- ค่าประกันตัว
- ค่าประกันตัว

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย

การให้ความช่วยเหลือของกองทุนยุติธรรม

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
- ค่าจ้างงานจากโครงการ
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล

กองทุนยุติธรรมช่วยได้(อีกแล้ว)

ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

- ผู้ต้องหา
- จำเลย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย

การยื่นคำขอ

- ยื่นคำขอประกันตัว
- ยื่นคำขอประกันตัว
- ยื่นคำขอประกันตัว

สถานที่ยื่นคำขอ

- สำนักงานกองทุนยุติธรรม
- สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
- สำนักงานยุติธรรมในระดับจังหวัด

การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- ค่าจ้างทนาย
- ค่าประกันตัว
- ค่าประกันตัว
- ค่าประกันตัว

เกณฑ์การพิจารณา

- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย
- ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวโดยผิดกฎหมาย

การให้ความช่วยเหลือของกองทุนยุติธรรม

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
- ค่าจ้างงานจากโครงการ
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ